

Nature Systems
udržitelná architektura, urbanismus, zahradní a krajinné úpravy
sustainable architecture, urban design, landscaping and planning

PARTICIPACE VEŘEJNOSTI NA ZAJIŠTĚNÍ VHODNÝCH PROSTOR PRO FUNGOVÁNÍ ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10

Výstupy participace cílové skupiny „obyvatelé
Prahy 10“ týkající se budovy úřadu –
preferované aktivity a image radnice

červen 2013

Ing. arch. Petr Klápště
GSM: +420 775 614 342
petr.klapste@naturesystems.cz

www.naturesystems.cz

A. Kontext a cíle participace

Cíl participace veřejnosti na zajištění vhodných prostor pro fungování Úřadu městské části Praha 10 byl definován takto:

Získat podklady od obyvatel zaměřené na jejich potřeby a preference, tak aby na jejich podkladě bylo možno vyprojektovat a posuzovat těmito potřebám vyhovující varianty a následně provést rozhodnutí o umístění, programu a podobě radnice.

Na základě cíle a věcné situace byly definovány následující cílové skupiny a od nich získávané informace:

- Všichni občané Prahy 10: Informace o jejich potřebách směrem k programu budovy radnice (služby, infoprostory, přístupnost, uspořádání) a jejího image = **podklady k budově radnice**.
- Obyvatelé spádového okruhu uvažované lokality = **podklady k lokalitě**.

Tento text se věnuje pouze výstupům participace první cílové skupiny – tedy všech obyvatel Městské části Praha 10. Text je strukturován s ohledem na jejich hlavní využití – zpracování do zadání veřejné ideové architektonické soutěže.

B. Výstupy pro soutěžní podklad „Výstupy participace veřejnosti týkající se budovy úřadu – preferované aktivity a image radnice“

1 Executive Summary

Toto shrnutí nabízí způsob, jak rychle nahlížet na výstupy participace aby i ten, kdo je detailně neprostuduje, získal základní představu o jejich vyznění. Jedná se o výtah z kvalitativních komentářů v podrobném vyhodnocení níže. Tomu, kdo chce získat přesný a podrobný přehled o výsledcích, nezbyvá než toto shrnutí přeskočit a prostudovat celé následující kapitoly „Postup vzniku dat“ a „Podrobné vyhodnocení dotazníků“.

1.1 Povaha výstupů

Výstupem nejsou reprezentativní výsledky pro populaci obyvatel Prahy 10 (které ani nejsou v tuto chvíli třeba), ale spíše sonda do toho, jakým způsobem obyvatelé Prahy 10 o úřadu městské části uvažují. Smyslem je rozšířit perspektivy přemýšlení o dalším zadání projekčních prací k nové budově radnice.

Klíčové vstupy od veřejnosti a zaměstnanců úřadu pro tento materiál vznikly on-line dotazníkem (cílová skupina všichni občané a zaměstnanci úřadu). Dotazníkové šetření přináší následující orientační vstupy:

- Zájem o **nadstandardní funkce a aktivity navázané na budovu radnice** = o čem při návrhu funkční náplně uvažovat (nad základní dnes již samozřejmý požadavek racionálně uspořádané radnice, kde jsou agendy přehledně uspořádány blízko vstupu).
- **Cílový charakter / image radnice** = k posílení jakého dojmu z budovy radnice mají návrhy využít prostředků architektonické kompozice + náměty a nápady

1.2 Nadstandardní funkce a aktivity navázané na budovu radnice

Při úvaze o důležitosti různých kategorií nadstandardních funkcí a aktivit obecně je zřejmé, že jako nejdůležitější je občanů i zaměstnanců vnímané **budování sounáležitosti s místem a Prahou 10**; což lze architekturou podpořit jak výrazem budovy, tak prostorem pro aktivity. Dále je občanů vnímáno jako důležité informování – to se potvrzuje i v rámci konkrétních možností nadstandardních funkcí. I zde vyplývá jako nejdůležitější **informování (o připravovaných plánech a projektech, kulturním a společenském dění, historii a tradicích)** – nikoli jako informační tabule, ale jako kreativní začlenění informačních možností do řešení budovy tak, aby na ně návštěvník mimoděk narazil, aniž je vyhledává a byly nápadité a srozumitelné (viz například model s připravovanými projekty v Londýnské radnici).

Dále se objevuje reakce na deficit v přístupnosti stávající budovy radnice (bez problému zaparkovat, bezpečně odložit kolo). Mezi konkrétními jednotlivými funkcemi jsou zmiňovány v tomto pořadí následující: dětský koutek, pošta, káva/čaj.

1.3 Cílový charakter / image radnice

V cílových charakteristikách radnice jasně převládá „**Přehledná** (hned jak vstoupím, vidím vše, co potřebuji, není pro mne problém se zorientovat)“ a „**Dostupná** (ze všech stran z okolí jasně vidím vstupy a rychle a pohodlně se k nim dostanu)“, což je zřejmě reakce na nepřehlednost současné budovy. Dále se častěji vyskytují charakteristiky „**Reprezentativní** (venku i uvnitř mám pocit, že reprezentuje důstojně důležitost úřadu)“ a „**Přátelská** (láká mě už na pohled vstoupit, atmosféra uvnitř působí uvolněně, neformálně)“. Mezi dalšími – respondenty dopsanými – charakteristikami jasně převažuje „ekonomická při výstavbě a provozu“.

Mezi idejemi, které má budova radnice reprezentovat se nejvíce objevuje „**Respekt k okolnímu prostředí**“ a „**Sounáležitost s Prahou 10**“ dále s odstupem „**Udržitelný rozvoj**“ a u občanů „**Transparentnost**“.

Otázka po symbolech byla položena jako otevřená, nejčastěji byly uváděny následující symboly:

- **Znak** (Hlavně aby bylo poznat, že jde o radnici. např. velký znak Prahy 10 v čele; Znak MČ Praha 10; Stačí znak, příp. erb se znakem MČ (HMP); Znak a prapor městské části)
- **Hodiny** (Hodiny; Hodiny v jakémkoliv podobě; Na radnici obvykle bývaly umístěny hodiny. V dnešní době by taky mohly být někde na vstupu digitální.)
- **Nic výrazného, jen Nápis** (Není nutný žádný symbol, vyjma klasického označení tabulkou "Radnice Městské části Praha 10"; Upřímně nevím, asi stačí že místní vědí kde je...)
- **Věž; vlajky** (Věž - hodiny, zvon; stožáry na vlajku Prahy 10 a ČR)

Méně často byly uvedeny tyto zajímavé náměty na symboly:

- (Cokoli, co je zároveň symbolem Prahy 10 - znak městské části, **nějaká podoba zobrazení dominant (Botič, kostel na Čechově náměstí... a pod.)** Taky by nebylo od věci na radnici někde **připomenout symbolicky význačné osobnosti** - rodáky pocházející z Prahy 10, případně na pamětní desce vytesat jména a roky působnosti zde na Radnici P10 působivších starostů od poválečného období. Kromě znaku MČ Praha 10 nějaký **zajímavý symbol z historie Prahy 10**)
- **(Hl. veřejný prostor okolo, propojení s okolím** - radnici na běžném městě podle mě dělá hlavně náměstí a trhy kolem ní a to, že je v centru dění a člověk při jedné návštěvě vyřídí vše potřebné; Vynaložené finanční prostředky by kromě budovy samotné měli přispět k lepšímu vzhledu širšího okolí ulice. Nejde pouze o budovu samotnou, ale o příjemný, reprezentativní a symbolický vzhled urbanistického celku.)
- (Kvalitní architektura maximálně šetrná, s inspirujícími řešeními - energeticky soběstačná, prvky jako solární panely na střeše, využití dešťové vody, přírodní materiály, zelená střecha či fasáda apod.)
- **(Symbol třeba vzrostlý strom** - kořeny zakotvené v zemi značí sílu a solidnot úřadu, košatá koruna rozmanitost (funkcí, služeb atd.))

- (Představila bych si symbol pro laskavost a vstřícnost - jak by měly vypadat nevím, možná práce pro grafické studio; podané ruce; **podaná ruka nebo symbol "odkliknutí" něčeho ve formuláři** (takové to věčko, třeba ve čtverečku), asociuje to splnění něčeho, má to pozitivní konotace.)
- (**Číslice 10** v červeném srdci; Pokusil bych se zapojit číslo mestske oblasti v tomto případě tedy číslo 10 a nazvy oblasti ktere pod tuto oblast spadaji tedy (Malešice;Strašnice;atd....))
- (Desítka pro Vás)
- (Myslím si, že by symbol mohl znázorňovat Prahu / město / jako v erbu bývala radnice symbolizovaná nějakou budovou s věží (což bývaly radnice vždy). Ale ideální by bylo, kdyby se třeba všechny městské části dohodli a měli spolu s magistrátem stejný / podobný symbol a například s č. městské části někde v symbolu.)
- (**Portál**; Myslím, že by to měl být hlavně **výrazný vstup**, který by lákal k návštěvě - nejen když tam člověk nutně potřebuje, ale aby svou formou budova podněcovala lidi k návštěvě i "jen tak ze zvědavosti", aby se dozvěděli co se v jejich městské části děje, aby se setkali ať už se sousedy nebo vedením města, úředníky.)
- (**Socha**)
- (**Balkon** (na projevy nebo na vyhazování radních))

2 Postup vzniku dat

2.1.1 Potřebné vstupy a jejich smysl pro práci architektů

Vstupy od veřejnosti a zaměstnanců úřadu vznikly dvěma dotazníkovými šetřeními – on-line dotazníkem (cílová skupina všichni občané a zaměstnanci úřadu) a dotazníkem vyplňovaným s tazatelem přímo v budově úřadu (cílová skupina občané s bezprostřední zkušeností s návštěvou stávající budovy úřadu). Pro soutěž věnující se lokalitě Strašnická je nosnější výstup on-line dotazníku.

Dotazníkové šetření přináší následující orientační vstupy:

- Zájem o **nadstandardní funkce a aktivity navázané na budovu radnice** = o čem při návrhu funkční náplně uvažovat (nad základní dnes již samozřejmý požadavek racionálně uspořádané radnice, kde jsou agendy přehledně uspořádány blízko vstupu).
- **Cílový charakter / image radnice** = k posílení jakého dojmu z budovy radnice mají návrhy využít prostředků architektonické kompozice + náměty a nápady

2.1.2 Podklady pro tvorbu otázek

Návrh otázek dotazníku vyšel z následujících podkladů:

- Rešerše aktuálních českých a zahraničních příkladů rekonstrukcí a novostaveb radnic „Vize radnice pro Prahu 10 v 21. století“, zpracovaná architektky ÚMČ Praha 10, dostupné on-line <<http://www.praha10.cz/LinkClick.aspx?fileticket=TW-S4AdLRgo%3d&tabid=2061>>
- Dva workshopy (focus groups), kterých se účastnili pracovníci OŽD ÚMČ Praha 10 a místostarostka Ivana Cabrnachová, vedení Petr Klápště a Miloš Říha. Na podkladě rešerše byly na workshopech formulovány možné nadstandardní funkce a aktivity navázané na budovu radnice.

Výstupy workshopů

Pro uchopení nadstandardních služeb (= nad rámec legislativou dané agendy) a cílových skupin, které je využívají, které může radnice nabídnout, vznikla na prvním workshopu myšlenková mapa.

Foto: myšlenková mapa z workshopů.

Myšlenková mapa tematizuje nadstandardní služby pro další dotazování následovně:

- ➔ Zpříjemnění pobytu na radnici
- ➔ Aktivní informování o dění (vyžadující připravenost prostor radnice)
- ➔ Posilování sounáležitosti obyvatel s místem a Prahou 10
- ➔ Iniciace (kulturního, společenského, vzdělávacího) dění nad rámec správní agendy

3 Podrobné vyhodnocení dotazníků

Pozn. citace odpovědí v otevřených otázkách jsou uvedeny v závorkách.

3.1 Povaha výstupů

Výstupem nejsou reprezentativní výsledky pro populaci obyvatel Prahy 10 (které ani nejsou v tuto chvíli třeba), ale spíše sonda do toho, jakým způsobem obyvatelé Prahy 10 o úřadu městské části uvažují. Smyslem je rozšířit perspektivy přemýšlení o dalším zadání projekčních prací k nové budově radnice a tím optimalizovat výsledné návrhy vzhledem k potřebám

obyvatel. Výsledky samotné mají kvalitativní charakter, mohou sloužit jako dobrý podklad pro případný reprezentativní výzkum před finálním rozhodnutím o umístění a podobě radnice v budoucnu.

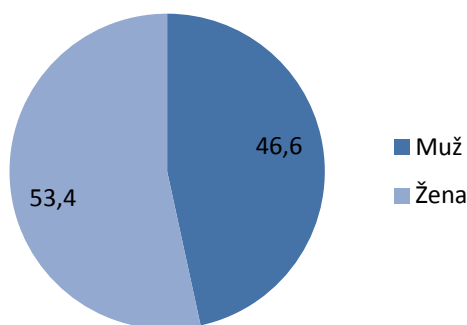
Respondenti – o kom výstupy vypovídají

On-line dotazník vyplnilo 212 zaměstnanců Úřadu městské části (tj. cca. 2/3 z celkového počtu všech zaměstnanců) a 478 ostatních občanů. Malá návratnost u občanů je daná pravděpodobně jednak tím, že občany zajímají spíše konkrétní lokality, nikoli vlastnosti budovy radnice obecně. Dále také způsobem dotazování – on-line dotazník byl sice doplněn možností vyplnit papírové dotazníky v objektech Úřadu městské části, přesto ve výsledku pro část cílové skupiny byla tato forma nepohodlná až nedostupná.

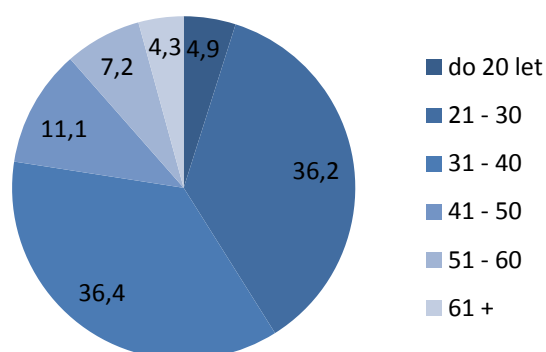
Zároveň jsou více zastoupeni obyvatelé obou uvažovaných lokalit (Strašnice a Vršovice) a taktéž více lidé mladí.

Výstupy tak vypovídají o preferencích aktivních občanů.

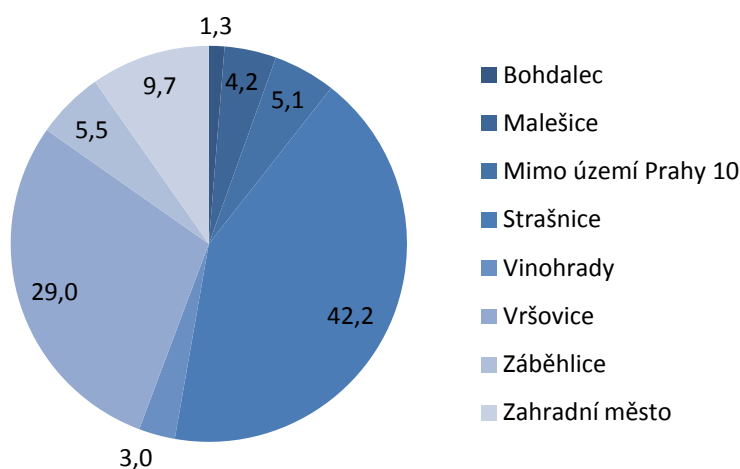
Graf: respondenti **OBČANÉ** dle pohlaví

Graf: respondenti **OBČANÉ** dle věku

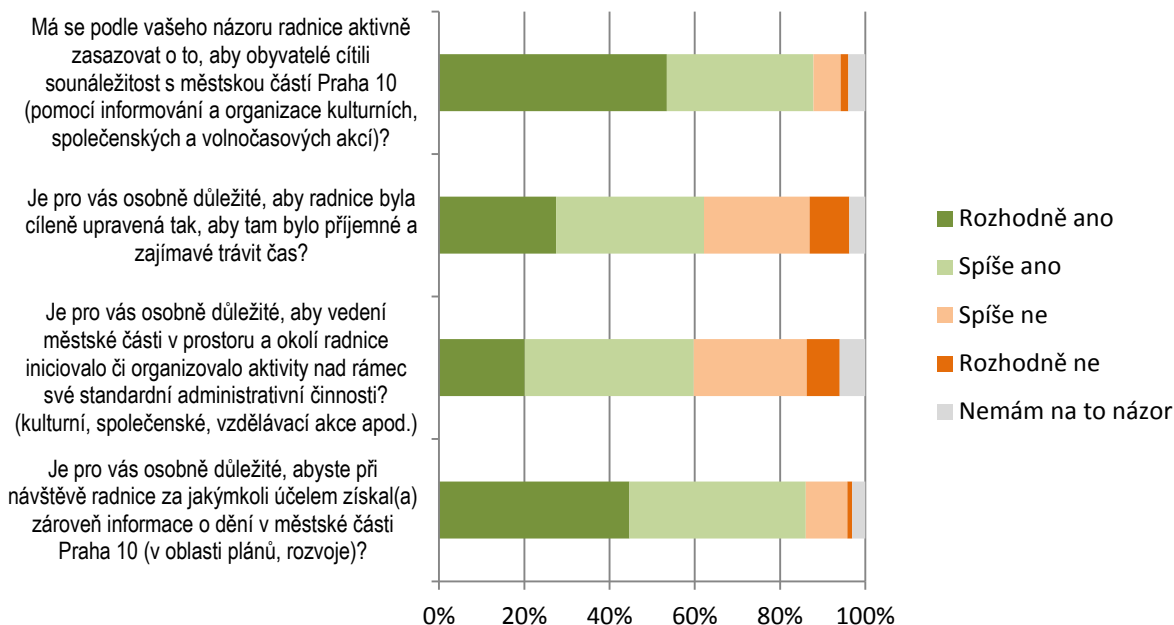
Graf: respondenti **OBČANÉ** dle bydliště

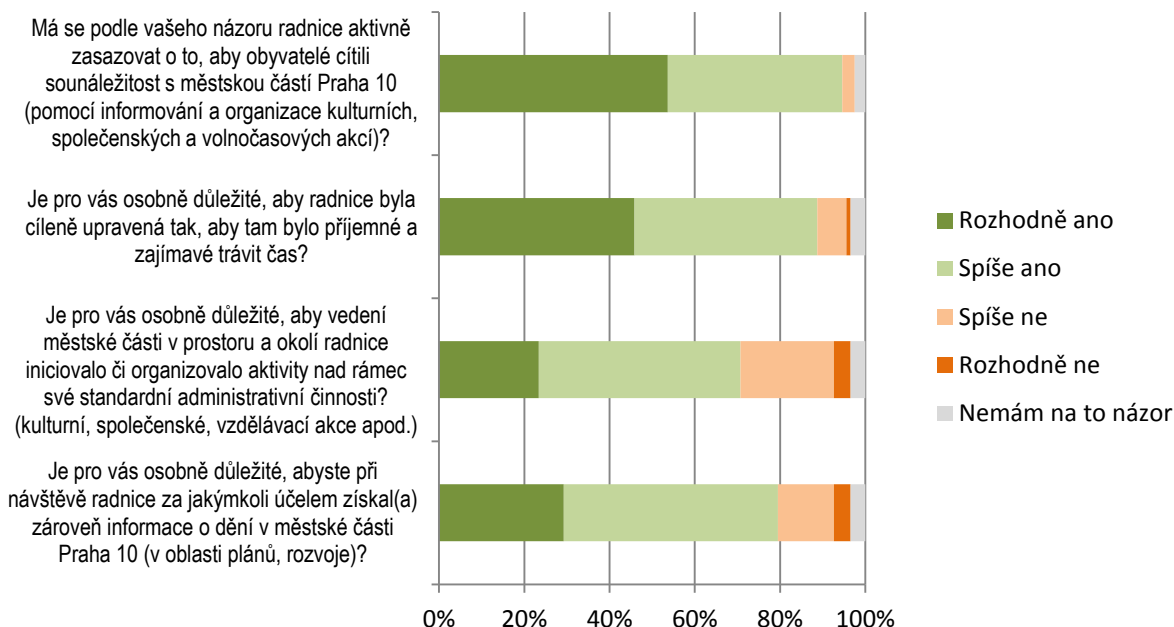
3.2 Nadstandardní funkce a aktivity navázané na budovu radnice

Nadstandardní funkce a aktivity – obecně

Graf: vnímání důležitosti nadstandardních funkcí radnice obecně: **OBČANÉ**

Graf: vnímání důležitosti nadstandardních funkcí radnice obecně: **ZAMĚSTNANCI**

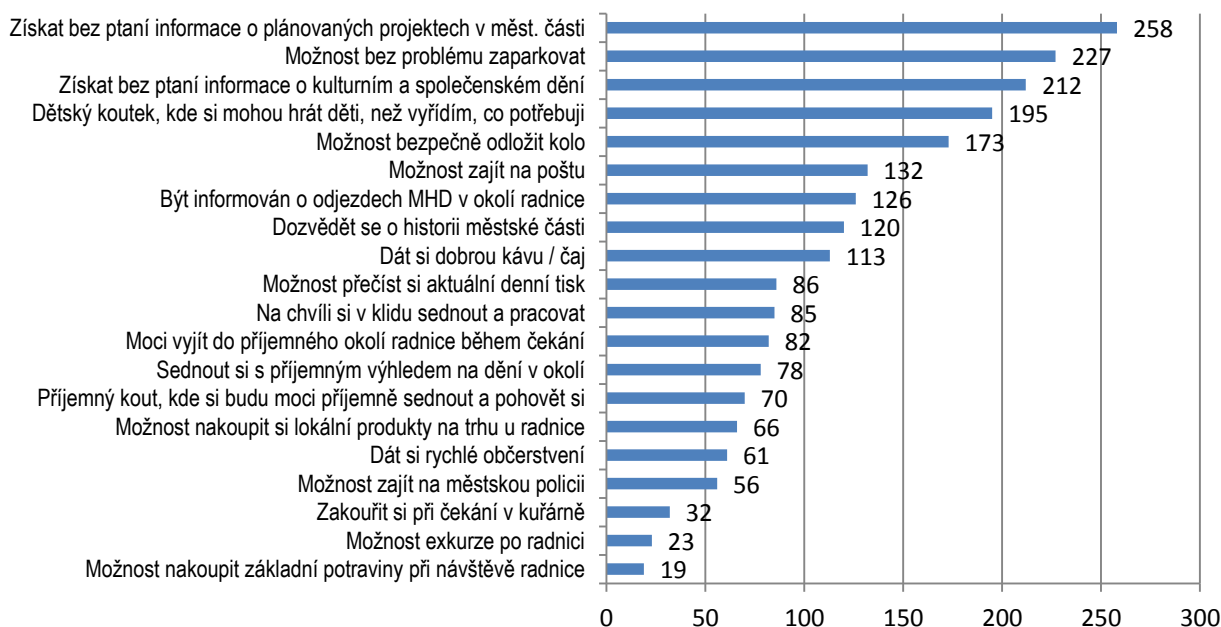

Při úvaze o důležitosti různých kategorií nadstandardních funkcí a aktivit obecně, je spíše než rozložení odpovědí u konkrétního nadstandardu, zajímavé porovnat rozložení vzájemně. Z toho je zřejmé, že jako nejdůležitější je občanů i zaměstnanců vnímané budování sounáležitosti s místem a Prahou 10; což lze architekturou podpořit jak výrazem budovy, tak prostorem pro aktivity. (I z jiných odpovědí se ukazuje, že lidé mají větší vztah ke svému okolí a městské části než k Praze jako celku.)

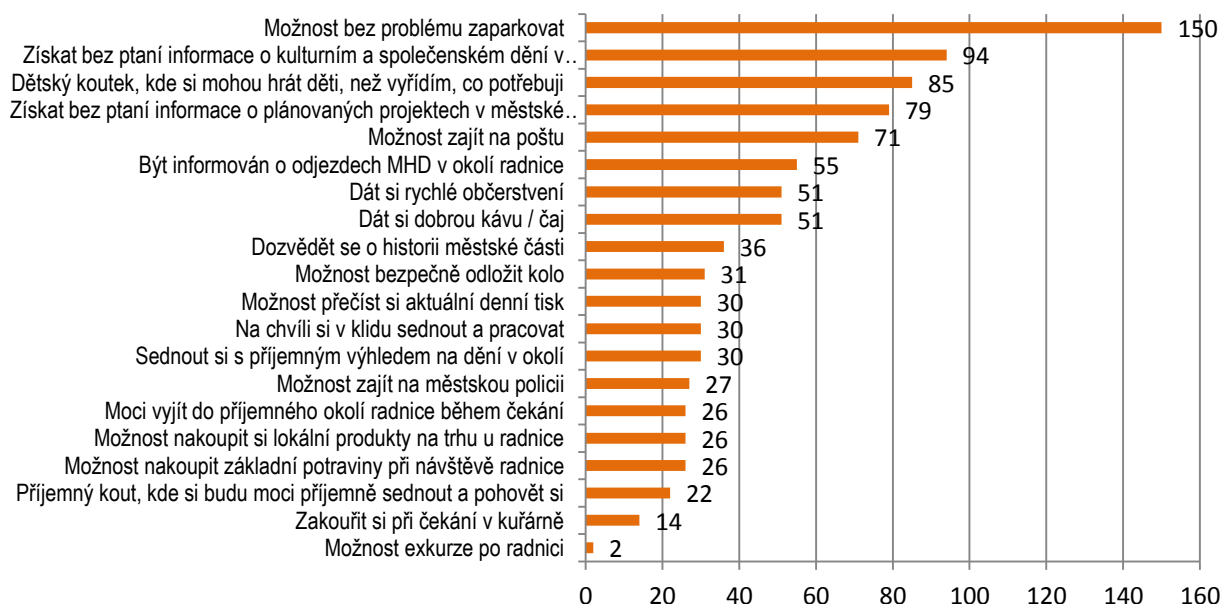
Dále je občany vnímáno jako důležité informování, i pro to lze vytvořit podmínky (viz dále u nadstandardních funkcí a aktivit konkrétně).

Nadstandardní funkce a aktivity – konkrétně

*Graf: Které z následujících možností při návštěvě radnice byste nejvíce ocenili? **OBČANÉ***

*Graf: Které z následujících možností při návštěvě radnice byste nejvíce ocenili? **ZAMĚŠTNANCI***

V rámci konkrétních možností nadstandardních funkcí vyplývá jako nejdůležitější informování (o připravovaných plánech a projektech, kulturním a společenském dění, historii a tradicích) – nikoli jako informační tabule, ale jako kreativní začlenění informačních možností do řešení budovy tak, aby na ně návštěvník mimoděk narazil, aniž je vyhledává a byly nápadité a srozumitelné (viz například model s připravovanými projekty v Londýnské radnici).

Dále se objevuje reakce na deficit v přístupnosti stávající budovy radnice (bez problému zaparkovat, bezpečně odložit kolo).

Mezi konkrétními jednotlivými funkcemi jsou zmiňovány v tomto pořadí – dětský koutek, pošta, káva/čaj.

Dopsané možnosti (na otázku jiné – prosím uveďte)

V rámci dopisovaných možností se žádná konkrétní funkce či aktivita nevyskytuje častěji, ale několikrát se opakuje komentář, že není třeba nic navíc, hlavně rychle se orientovat a vyřídit co potřebuji.

(Hlavně nečekat dlouho, tedy být rychle odbaven např. díky pořadovým číslům s odhadem času zveřejněným na Internetu; profesionální jednotný informační systém /orientace v budově./; Zejména co nejrychleji vyřídit to, kvůli čemu musím jít osobně na úřad; nemuset čekat, tj. nemít čas na výše vypsané možnosti; Aby to sakra vyřídili rychle!)

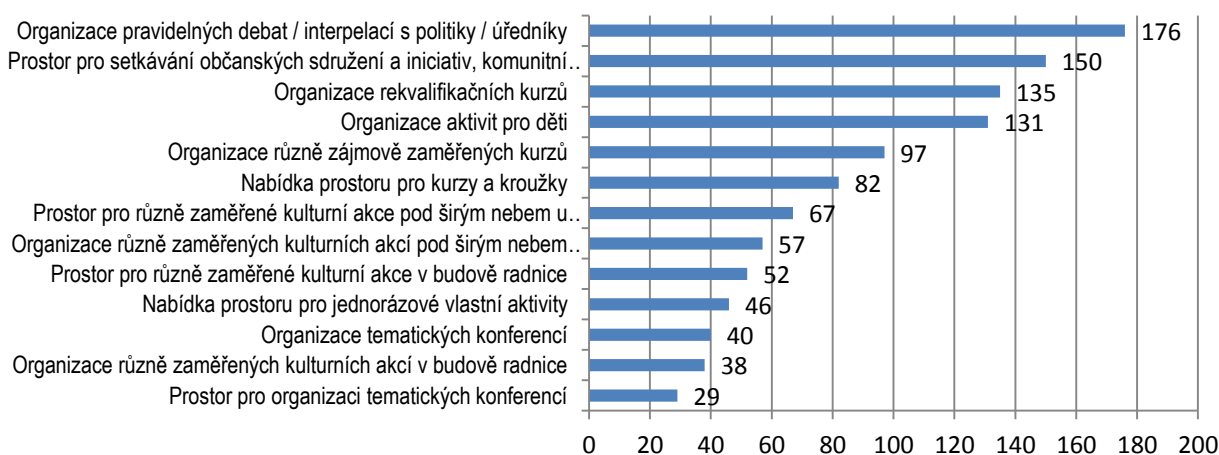
Často se objevily organizační záležitosti nesouvisející s architekturou: Kompetentní a vstřícní úředníci a free wifi.

Mezi dopsanými možnostmi se s malou četností objevily tyto zajímavé body:

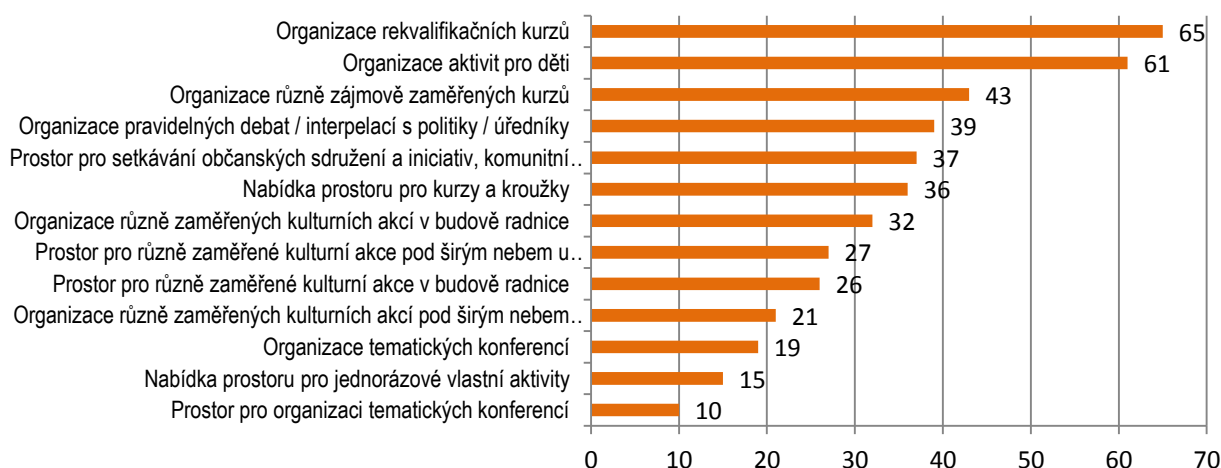
- Veřejné WC – přístupné, větší s přebalovacím pultem (Čisté a pěkné WC, např. i s přebalovacím pultem pro maminky, když čekají; Veřejné WC dobře přístupné – dříve pouze nahoře v jedné části a dole vzadu)
- Možnost kopírování, pasové fotografie (kopírování, pasová fotografie, wifi, zásuvka, voda)
- Zázemí pro psy při návštěvě (A co psi mazlíčci? Možnost vzít je s sebou)
- Bankomat

Nadstandardní služby a činnosti organizované městskou částí – konkrétně

*Graf: Zájem nadstandardní služby a činnosti organizované městskou částí: **OBČANÉ***

*Graf: Zájem nadstandardní služby a činnosti organizované městskou částí: **ZAMĚSTNANCI***

U nadstandardních služeb a činností se objevuje obecně méně odpovědí, což znamená, že o tento typ aktivit organizovaný městskou částí je menší zájem než o výše uvedené nadstandardní funkce a aktivity (často je komentováno, že zájem je, ale že toto nemusí být nutně vázáno na budovu radnice).

Dopsané možnosti (na otázku jiné – prosím uveďte)

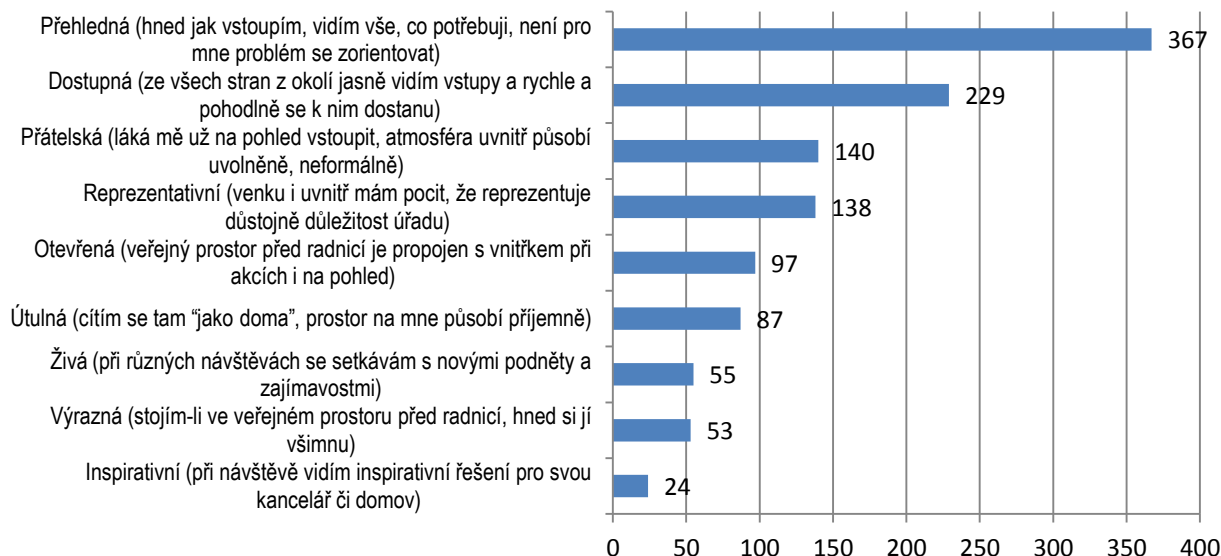
Objevuje se minimum odpovědí navíc, mezi nimi se objevily tyto zajímavé body:

- **Sportovní akce**
- (kopírování, pasová fotografie, wifi, zásuvka, voda)
- (Organizování pravidelných debat s úředníky mimo běžnou pracovní dobu (tj např po 17h);
- Uvítala bych možnost pořádání burzy nebo bazárku s vybavením a potřebami pro děti; Organizace aktivit i pro důchodce;

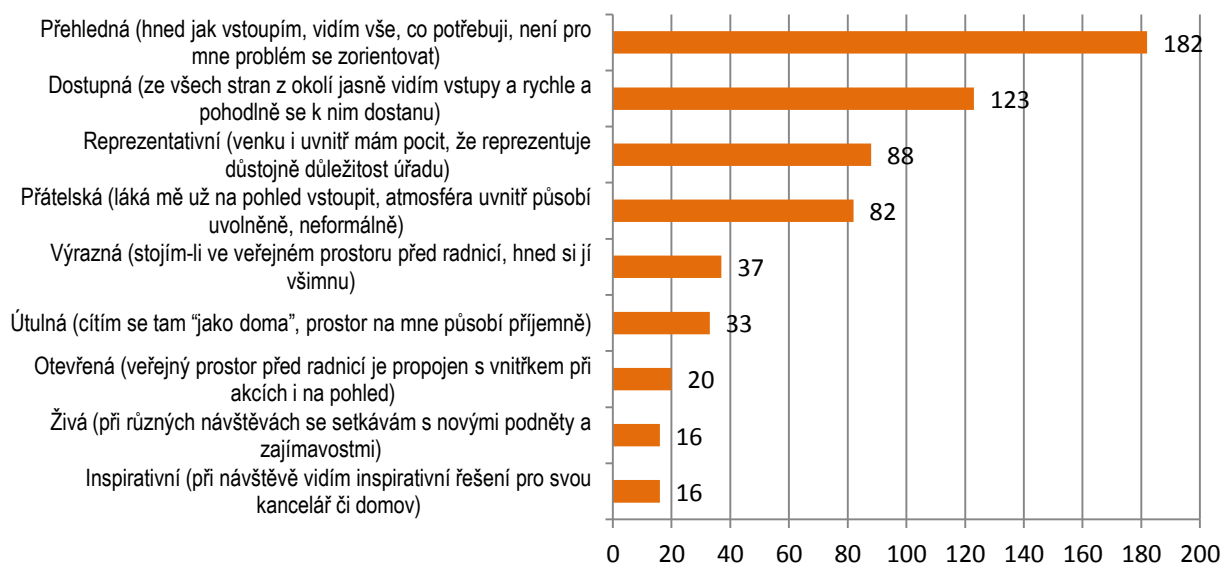
3.3 Cílový charakter / image radnice

Charakteristiky budovy radnice

Graf: preferované charakteristiky budovy radnice: **OBČANÉ**

Graf: preferované charakteristiky budovy radnice: **ZAMĚSTNANCI**

V cílových charakteristikách radnice jasně převládá „Přehledná (hned jak vstoupím, vidím vše, co potřebuji, není pro mne problém se zorientovat)“ a „Dostupná (ze všech stran z okolí jasně vidím vstupy a rychle a pohodlně se k nim dostanu)“, což je zřejmě reakce na nepřehlednost současné budovy. Dále se častěji vyskytují charakteristiky „Reprezentativní (venku i uvnitř mám pocit, že reprezentuje důstojně důležitost úřadu)“ a „Přátelská (láká mě už na pohled vstoupit, atmosféra uvnitř působí uvolněně, neformálně)“.

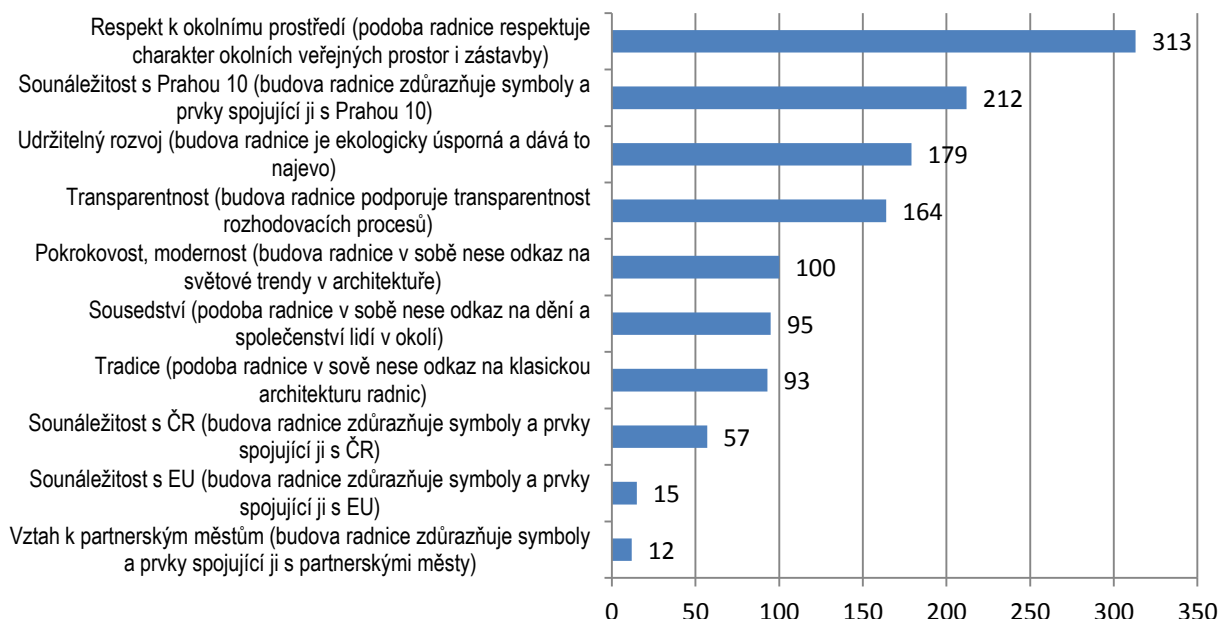
Dopsané možnosti (na otázku jiné – prosím uveďte)

Objevuje se málo odpovědí navíc. Mezi nimi jasně převažuje ekonomická při výstavbě a provozu:

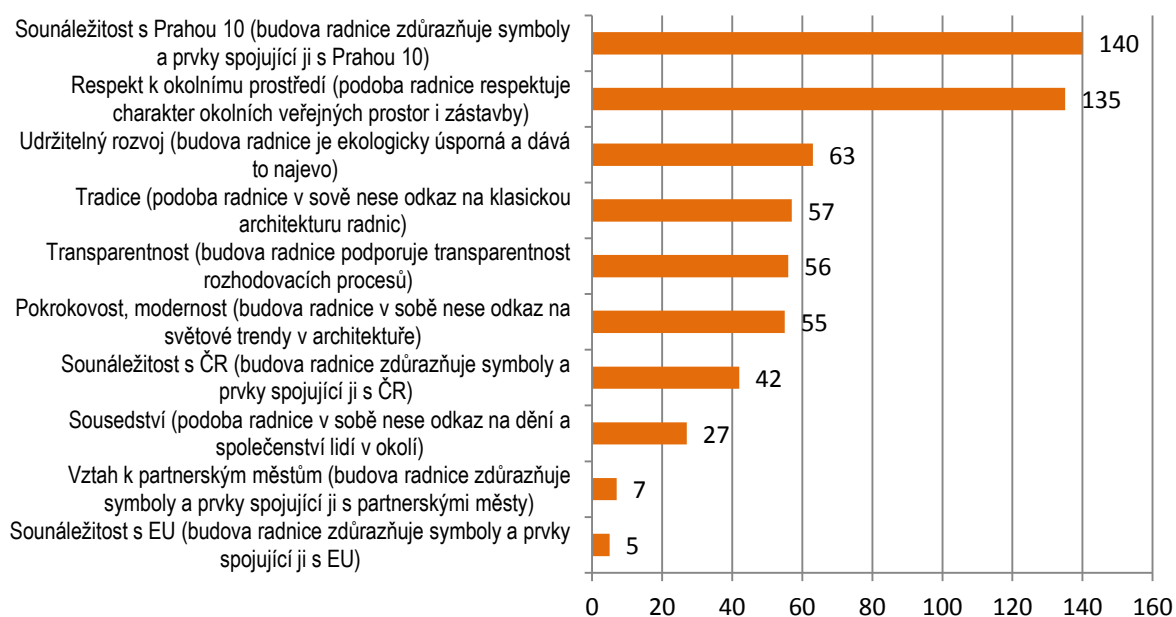
- **Ekonomicky úsporná** (ekonomicky úsporná; Levná výstavba, levný provoz, dlouhá životnost bez nutnosti předělávek a oprav ihned po skončení záruky; Pasivní nebo nízkoenergetická)
- **Přehledná a dostupná** – několik lidí vnímá jako spojitě nádoby a upřesňuje (Funkční (vnitřně zorganizovaná tak, aby občan nebloudil, měl důležité a na sebe navazující odbory a kanceláře, pokladnu, podatelnu a pod. blízko; Přístupná pro obyvatele s jakýmkoli handicapem - invalidi, rodiče s kočárkem, staří občané a bezpečná pro děti)

Ideje nesené budovou radnice

Jaké ideje by podle vás měla (budova radnice) reprezentovat? OBČANÉ

Jaké ideje by podle vás měla (budova radnice) reprezentovat? ZAMĚSTNANCI

Mezi idejemi, které má budova radnice reprezentovat se nejvíce objevuje „Respekt k okolnímu prostředí“ a „Sounáležitost s Prahou 10“ dále s odstupem „Udržitelný rozvoj“ a u občanů „Transparentnost“.

Symbody radnice

Otázka po symbolech byla položena jako otevřená, proto zde není uveden graf. Pořadí nejčastějších zmíněných symbolů je následující:

- **Znak** (Hlavně aby bylo poznat, že jde o radnici. např. velký znak Prahy10 v čele; Znak MČ Praha 10; Stačí znak, příp. erb se znakem MČ (HMP); Znak a prapor městské části)
- **Hodiny** (Hodiny; Hodiny v jakékoliv podobě; Na radnici obvykle bývaly umístěny hodiny. V dnešní době by taky mohly být někde na vstupu digitální.)
- **Nic výrazného, jen Nápis** (Není nutný žádný symbol, vyjma klasického označení tabulkou "Radnice Městské části Praha 10"; Upřímně nevím, asi stačí že místní vědí kde je...)
- **Věž; vlajky** (Věž - hodiny, zvon; stožáry na vlajku Prahy 10 a ČR)

Méně často byly uvedeny tyto zajímavé náměty na symboly:

- (Cokoli, co je zároveň symbolem Prahy 10 - znak městské části, **nějaká podoba zobrazení dominant (Botič, kostel na Čechově náměstí... a pod.)** Taky by nebylo od věci na radnici někde **připomenout symbolicky význačné osobnosti** - rodáky pocházející z Prahy 10, případně na pamětní desce vytesat jména a roky působnosti zde na Radnici P10 působivších starostů od poválečného období. Kromě znaku MČ Praha 10 nějaký **zajímavý symbol z historie Prahy 10**)
- **(Hl. veřejný prostor okolo, propojení s okolím** - radnici na běžném městě podle mě dělá hlavně náměstí a trhy kolem ní a to, že je v centru dění a člověk při jedné návštěvě vyřídí vše potřebné; Vynaložené finanční prostředky by kromě budovy samotné měli přispět k lepšímu vzhledu širšího okolí ulice. Nejde pouze o budovu samotnou, ale o příjemný, reprezentativní a symbolický vzhled urbanistického celku.)
- (Kvalitní architektura maximálně šetrná, s inspirujícími řešeními - energeticky soběstačná, prvky jako solární panely na střeše, využití dešťové vody, přírodní materiály, zelená střecha či fasáda apod.)
- **(Symbol třeba vzrostlý strom** - kořeny zakotvené v zemi značí sílu a solidnot úřadu, košatá koruna rozmanitost (funkcí, služeb atd.))
- (Představila bych si symbol pro laskavost a vstřícnost - jak by měly vypadat nevím, možná práce pro grafické studio; podané ruce; **podaná ruka nebo symbol "odkliknutí" něčeho ve formuláři** (takové to věčko, třeba ve čtverečku), asociuje to splnění něčeho, má to pozitivní konotace.)
- **(Číslice 10** v červeném srdci; Pokusil bych se zapojit číslo městské oblasti v tomto případě tedy číslo 10 a názvy oblasti které pod tuto oblast spadají tedy (Malešice; Strašnice; atd....))
- (Desítka pro Vás)
- (Myslím si, že by symbol mohl znázorňovat Prahu / město / jako v erbu bývala radnice symbolizovaná nějakou budovou s věží (což bývaly radnice vždy). Ale ideální by bylo, kdyby se třeba všechny městské části dohodli a měli spolu s magistrátem stejný / podobný symbol a například s č. městské části někde v symbolu.)
- **(Portál**; Myslím, že by to měl být hlavně **výrazný vstup**, který by lákal k návštěvě - nejen když tam člověk nutně potřebuje, ale aby svou formou budova podněcovala lidi k návštěvě i "jen tak ze zvědavosti", aby se dozvěděli co se v jejich městské části děje, aby se setkali ať už se sousedy nebo vedením města, úředníky.)
- **(Socha)**
- **(Balkon** (na projevy nebo na vyhazování radních))